

одним величезним „Interieur“, і сидить у середині та тремтить од жаху, коли все життя в символічну трагедію обернулося, то все це шага ламаного не варто.

Треба рятувати самі основи людського життя, поки ще не пізно, поки доля не виписала ще свого зі сріт. Решта—приложитися. А не будуть врятовані основи, не буде елементарного ладу—то все одно нічого не буде.

Сергій Сфремов.

Перед світом.

І знов прийшла весна
І знов зазеленіло поле
І розвила верба ра-
сна...
Чом ти не розцвітаєш,
даль?..
Л. Глібов.

В чому трагедія українства?

До цього часу на це питання була одна-єдина відповідь: широка українська маса національно невідомі. Але зараз ця відповідь ледве чи може задовольнити кожного, хто ближче приглядається до нашого національного життя. Жадного сумніву нема, що українська національна свідомість шириться, маємо вже такі кадри інтелектуальні, українська книга й часопис,—хоч і мляво,—прокладає собі стежку і на село і в робітничий квартал великого міста, робить своє діло і українська школа. Економічні укр. організації—це вже поважна сила, з якою хоч не хоч,—а мусять рахуватися найзапекліші вороги українського руху.

Це все так... Але чому ми так старано уникнемо питання про якісь того руху, до долі якого ніхто з нас байдужо ставитись не в силі?

Чи, може, боїмося глянути правді в очі?

Одже кожний з нас знає, що тисячі того люду, який тепер прилучився з модя або ех офіціо до українства, стануть ренеґатами, скоро лиш захитається ґрунт під нашою спробою. Нахля російського інтелеґента до десператії і несмізми обхопить тоді навіть ті кола, які нині вважають себе „праугодним камнем“ українського відродження. І такий сумний наслідок буде цілком зрозумілий. Адже встояти перед якимсь лихом—бідю може тільки таке суспільство, в якому закінчився процес консолідації, об'єднання. Намі ж широкі верстви народні і досі аморфні і досі розпорошені, роз'єднані. Ми й досі тільки поміаки шукаємо того ґрунту, на якому могло б відбутися об'єднання нашого народу в великий масів—українство. А разом з тим всі збудувалися за тим ладом, який забезпечує народів порядок, спокій і волю, інтелектуальний і економічний розвиток. Всі вже почувують болючу потребу в зміцненні української державності... На неї покладають всі надії.

Довелось мені святами перебувати

в ґурті наших козаків. Свідомості, правда, у них як кіт наплава, але того „здорового хлопського розуму“ в чимало... Говорили про те і про се і звернули на допіру виданий Директорією замахний закон. Прочитав я закон по пунктам, дав потрібні пояснення, поставив ряд запитань, щоб дізнатися, чи всі зрозуміли. Зрозуміли всі. Аж ось забрав голос якийсь молоденький парубок з живими очима і палкими жестами. Говорить красиво, просто і ясно. Широко каже, що він чоловік малограмотний, мало розбірається в тому, що тепер діється, знає тільки одне, що написати легше, як зробити. От хоч би і з цим земельним законом. Де та сила, яка обєригатиме землю в руках українського селянина? І поміаки і російські селяне не втратили надії захистити нашу плідную землю в свої руки.

— Служив я у Москві, в 193 полку. Як почалась революція, то у нас на Ходяніці мало не що-дня бували оті мітинґи. Чого там тільки не говорилось, але все звертали на землю. На мене, на „хахла“ повсякчас мочрим рядом нападались: у тебе, мовляв, гарна земля, зашпрів ти на ній, понав нашої кровушки, тепер сідай на наше чорт-зна-що, а ми в твоїй „ізде“ розпорядимся самі. Ну я мовчав тоді, а тепер то вже бачу, що вони все оте не жаргома верзли. Був ось я під Харьковом і бачив боже насланна, „мясочніков“. (З більшовиками суне ця сарґана, руйнує, грабує, палиць. Як що більшовики гору візьмуть, то прощай, земляк! Во хто її захистить? Кожний у нас про своє помисляє... Було ж волись, що всі оборонили свою землю, свій край, свій народ.

Кожна Україна давала одсіч і татарві, і яхзам, і Москві, а тепер? Все партії та партії, то ліві, то праві, а всі вони чорти кучераві.

Козак з огидю сплюнуць. Служачі мочачи чухали потилицю...

— От як би не приставали до більшовиків при Центр. Раді, то й земля досі була б...

— Так хто ж його знав,—озвався один з слухачів.

— Отгаі то ми мудрі по шведі. Це й Україна в руках не маємо, а вже пересварились всі, чисто як качали москоські. Дали вже нам прочухана і більшовики і добровольці, треба б уже схаменулись, всім, як один, стати за Україну, а ми не каємось...

Коеак замовк. Всі почували себе ніяково, кожний пригадав свій власний гріх проти української державности. Та чи найдуться сили, щоб знову не допуститися фатальної помилки. Во є мяття, та нема вороття.

Дмитро Колоніж.

Державне життя України.

Робітниче питання, справа культури й федерації.

Державні мужі повинні переслідувати такі ідеали, які вони й тоді матимуть змогу визнати, коли ці ідеали перестали бути просто фразами, а перетворилися у дійсність. В противному ж разі їх діяльність являється не соціальною роботою, а соціальною спекуляцією. Безперечно, що Директорія всіма способами постарается ухилитись з під такого обвинувачення. Можливо, що члени Директорії надто великі ідеалісти для того, щоби бути добрими практиками, але, звичайно, жоден із них не захотів умисне принести для краю лихого й шкоду. L'art pour l'art — лихо заради лиха. Необхідно, одначе, констатувати, що при теперешній консетеляції Директорія завряд чи визнає свої ідеали, які перетворились на дійсність. Причиною цьому може бути тільки те, що вона не досить практично обміркувала те, що їй бажано було б виконати. Коли Директорія візьме під ґрунтовне обміркування пункти, які полягають в моїх попередніх замітках, то вона передсвідчиться, що ці проекти швидко зможуть задовольнити найкращішого соціаліста, як що вони тільки будуть чесно проведені, аніж пункти большевиської програми, які не дають нічого сталого. Виконання моїх запропоновань мало б крім уже зазначених догід той успіх, що держава була б у спроможності провести в життя широконакреслену реформу робітничого питання. Найбільшим роботодавцем була б держава. Як така вона могла б виступати з прикладом і дати своїм робітникам участь в прибутку тих фабрик, у яких вони роб'ять. Звичайно, крім того, що робітники згідно з даними обставинами одержували б таку заробітну платню, яка б забезпечила їм досить добрі гроши на прожиття. Встановлюється мінімальна заробітна платня. Коли після цього приватне продуктування чи через дуже високу заробітну платню, яку буде виплачувати держава індустрія, та через багаті криниці енергії, що ми раніш згадували, державної індустрії, не в силі буде витримати конкуренцію—то вона перейде до рук держави. Найбільш вигідно системю нагороді також і продуктивності індустрії являється поштучна робота. Само собою зрозуміло, що не повинно при цій методі керуватись мотивами експлоатації. Не треба забувати, що раціональне використання ітенсиивности в зв'язку з раціональною піддержкою її являється безцінно важливою умовою її продукції.

Величезні прибутки, які держава дістає як банкір і фабрикант,

віддають у його розпорядження великі суми чистого прибутку для застосування великих інституцій на користь народного добробуту. Дбайливий нагляд над робітниками доміг би на Україні ніде не чуваної височини. Страхування від старості й нещасних випадків, доглядання дітей і х рих, справа проєвсіть і народних розваг і т. д., все це б могло бути влаштовано краще, ніж де б т м не було. Культура могла б у порівнянчє короткий час бути підвищеною на дуже ви окій рівень. Для сприяння мистецтву, для влаштування народних і вищих шкіл, для заведення нашому—народові дуже необхідних мандрівних учителів для впорядкування річок, для збільшення залізничної сітки, для всього, всього цього було б багато грошей без потреби збільшити податки. Безтурботність і загальне національне багатство явилися би у наш край і принесли б лад, який би забезпечив нашому народові безтурботний розвиток. Большевиські підкопування не знаходять для себе підходящого ґрунту там, де кожен задоволений. Дрібні землевласники, які мають свій шматок землі, робітники, які мають свої ренти і чекові конто, не придатні для того, щоб служили під большевиським прапором.

Коли наша Україна таким чином зробиться здоровою й міцною, то їй не доведеться також побоюватись якої-небудь небезпеки від точки погляду Антанта на кошт „Єдиної Росії“. Практичною формою прояву цієї точки погляду про неїдиуму Росією являється федерація всіх тих народів, які живуть на території бувшої російської держави. Федерація цих держав, утворення котрих на цій території можна й повинно визнати справедливим. До цієї категорії відносяться, на думку Антанти, ті нації (не класи!), які досить дозрілі, щоб одержати місце в союзі народів (не класів!).

В питанні про федерацію керуючих являється знов таки питання про гегемонію. Коли ж Україна, українська нація, а не класи, місцевих незможних людей, утворенням ладу, приведе докази дозрілості своєї, то можна з певністю сказати, що Антанта не буде предписувати, яка нація повинна взяти на себе роль провідної єдиної російських держав. Тепер же ми повинні взяти на увагу ось що: північна Росія (Бєлєкоросія) переважає розвиненою протягом століть культурно, вона має ту хибу, що продовжує панування совіського уряду, торгівлі і індустрії, а також і освітня наука, які являються втіленням цієї культури, зазнали великих струсів і назавше зруйнована. Література, яка одна тільки не загинула, не може вважатись культурою, і розв'язанні питання про гегемонію. Україна має ту хибу, що її куль-

тура (власне кажучи лиш мова й письменство) була гноблена на протяві століть, вате вона має ту перевагу, що вона через справедливу й радикальну аграрну реформу може утворити лад, відновити громадське забезпечення, що вона в силі цієї аграрною реформою одночасно створити величезну індустрію і тим автоматично забезпечити собі перше місце серед націй, яких беруть на увагу для федерації.

Коли ж український народ вибде найбільш розвиненим з провідних усіх російських народів, то ніхто не захоче, та й не зможе одняти в него першу роль, роль провідної концерної цих держав. Вкраїна була б натурально більш міцною, міцною ж завше являються проводари. Не Ірландія або колонія керує Англією, а навпаки: таксамо не Брауншвейґ чи Шлезвія Голштинія керували Германією, а Прусія.

Коли ж Україна, як найбільш міцна, буде ще проводарем концерної, то Антанта буде ним задоволеною, як і Бєлєкорос, Донський козак, також як і українець. Байду же, чи він федераліст, чи самостійник, через те що роль провідної або краще завдання провідництва почесна. З другого боку для якого, незалежно від причини його погіршення, нема нічого принижуючого в тому, щоб з доброї ласки бути під керуванням більш сильного. Нема жодного сумніву, що останні, до краю виснажені народні бувають російської території, зовсім не подивляться на керуючу силу ну Україну, як на соперника.

Цим одначе не сказано, що Директорія, проводарь української нації, повинна неодмінно стати в точку погляду федерації.

Я хотів тільки довести, що євюзні держави зовсім не бажать розпорошення української нації, і що ніщо не стало б на дорозі України в новотворених російських сполучених штатах зайняти висше, чільне становище, коли б вона виказала себе на висоті свого завдання. А в цім разі і федерація не була б поганою.

Лєв Красній.

В Директорії.

Головна слідча комісія при Директорії

доводить до відома урядових інституцій, громадських установ, а також приватних осіб, що вимагає з усім своїм складом нарешті лася в нове помешання—біг Хрещатику та Прорізної, вхід з Хрещатику. Прийм у головні комісії, або його товариша відбувається по вісторках і п'ятницях від 11 до 3-х годин дня.

Україна має ту хибу, що її куль-

Коса та камінь.

(„Між двох сил“ Винниченка.)

В Державному театрі йде нова п'єса Винниченка „Між двох сил“. Центральна фігура п'єси—артистка петроградського театру, українка по походженню Софія.

Вона повертається до дому з Петрограду зімою минулого року—приблизно перед Різдвяними святами.

Вона радіє, що нарешті вже вдома, на Україні, що може вільно в усіма говорити по українськи; вона зустрічає щирі радість і задоволення старого батька, переконаного патріота, який на старості літ сам записався і двох синів записав в вільне козацтво, щоб „боронити неньку Україну“. Софія радіє, вона схвилювана, їй хочеться в цю хвилю коли Україна таки знову зробилась з Малоросією—Україною, почувати себе рідною дочкою її та її темного, забитого народу. Але вона не тільки почувала себе помішницею своєму народові в його новому житті, вона хоче активно вести його по новому шляху—і це вона робить тим, що... привозить з Петрограду 50 тисяч карбованців місцевим лідерам большевизму за-для допомоги та прискорення їх виступу.

Починається виступ, все йде так, як воно справді йшло: гарнизон швидко стає на бік большевизму, полк Сагайдачного в останню хвилю зраджує і б'є своїх же, а невеличку купку фанатиків—патріотів розбито, поранено заарештовано, розстріляно.

фізично, почувують ще більш болячі й пекучі рани в душі: ні надії, ні віри, ні ясного проміння напереді; вони мають лише одно тверде переконання: це не крайня соціалістична партія захопила владу—це знову активно виступила Москва і—як кажуть—під другою підливою—захопила Україну і наступила своїм чоботом на українську душу; і будуть тепер провадитись не широкі, соціальні реформи на користь простому люду,—а будуть загинати українські школи, палити українські книжки, роздирати і топтати під ноги портрети Шевченка...

З таким почуттям люде не живуть, але коли вони не позбавлені фізичного життя, їх душі—згаслі і зів'ялі—вже не гріють і не світять довкола себе...

Але Софія одверто йде до табору большевизму; яко свідомо українка вона хоче працювати з ними під такими широкими і міцними, такими чудовими і захоплюючими лозунгами: всі люде вільні, як вітер, і рівні, як брата; кожна нація має право самовизначення в найширшому розумінню; все старе й гниле рветься з корінням і замість його сіється всеюдне щастя і задоволення, нова вільна і всім доступна наука, нове теж вільне й не зв'язане традиціями мистецтво.

каже їй одверто, з злістю таку коротеньку й таку знайому фразу: „Никакой Украины не было, нѣтъ и быть не должно“.

Знову перемагають українці, большевики відступають і на прощання кидають їй в вічі „зрадниця“.

Софія не тікає, вона стрічається з старим батьком, який з одчаєм, з надмірним болем душі кричить їй теж „зрадниця!“. Він хоче вбити її власними руками, як старий Тарас убив свого Андрія. Мати захищає дочку своїм тілом, брати й сестра просять за неї, батько згожується дарувати їй життя, аби тільки вона написала, що відмовляється на віки од большевизму, це на була її гірка помилка, але що це Софія тільки може прошепотіти: „Я не була зрадницею ніколи“. Тепер її душа вже справді вмерла: вона чи згоріла од страшної пекельної хуртовини почуття, змагання, зневіри—чи замерзла від північного вітру та московського морозу—але вона вже не жива. Софія має тільки останню силу обірвати її життя тіла, пустити кулю в голову.

Такий скорочено—звнішній та ідейний зміст п'єси. Але ми не зупинялись на тих деталях та дрібницях, які додають їй ту чи іншу художню вартість,—але за-для цього треба бачити її на сцені.

В п'єсі нема нічого надуманого узятого не з життя, а з думок автора, автор пильнує на те, щоб бути об'єктивним, але все ж таки різко почувается, що автор-українець.

добре відомі всім. Матеріалу у автора було дуже багато, так багато, що він навіть мусів однядати одне й друге, щоб узяти лиш те, що особливо яскраво відбивало сучасні події і сучасні настрої. Це він зробив талановито і од цього його твір зробився правдивим оповіданням сучасника і учасника про „те, що було“. Але художньою вартості від цього п'єси не прибала: страшні події не пройшли крізь призму холодного аналізу та творчої концепції, не пройшли тому, що не було і не могло ще бути на них аналізу, та ще й холодно, не мали часу і змоги ці події справжнього життя кристалізуватись в форми мистецтва. І та чудова призма, що з маленького випадка в житті робить веселку барв та фарб,—та ліра, що з шестистійня вітру та співу пташок утворює прекрасну мелодію—це не мала змоги цього творити: душа поета—ця міра і цей кришталь—це не проколала, ще не відпочила од того страшного удару, який зробило по ній саме життя—струни ще ревели й стогнали від тяжкого акорду, і душі тих, що слухали цю п'єсу, почували теж ці життєві—не художні—співі—бо вони були занадто голозні й міцні, щоб можна було їх не чути, як би й хотілося цього.

І справді, що ми бачили на сцені? Реалізму п'єси сприяв реалізм постанови. Та це й не важко було зробити: хто з нас—особливо „привожених“ книжки не знає, як стривають кулі, як рветься скарбодка, як вимідають красноардійці й красногвардійці, як вони говорять, як поводяться з людьми—цим не надивуєш. Але це було ви-

конано чудово: з гармат било, а справді, навіть почувалось чи бу перельот, чи розрив,—і як розрив то де саме: за три доми чи далі, вікна освітлювались, шибки влітали теж як справді, та й з рупиць біли не погані. Але це зовсім не був зовнішній ефект—було тільки життя, реальне, справжнє життя.

Красногвардійців було взято в би з торішнього Хрещатику ч Фундуклівської; лідерів большевизму з робітничих мітинґів, гімназіста та його матір, що цілувала чоботи судям свого сына, з якої небульд штабу, або з двірця, офіцера—з Маріїнського парку.

Ця реалістична постановка найбільш виявляла надмірний реалізм п'єси: замість художности була низка дрібниць, але таких пам'ятних рисочок: тут і одшук заарештованих з провожатими, тут і деканація по всіх відмінках слова „тварини“, тут і скарги на недостатність інтелігентних сил, і підлезування лідерів до красногвардійців, які не вміють рупиць держати в руках, тут і приклади в спину і—„до стіни!“ і так далі, і т. д.

В одному тільки автор зрадив реалізму, не „звівши в останній дії поруч з переможцями—українцями, які співають „Ще не вмерла України“,—і німецьких салдат...—Отже реалізм було багато, але це повинно бути плосом п'єси. Тут навпаки.

Коли ми дивимось „Павла І“ ми бачимо на сцені як дупать людину—ми почувалимо що це все було давно, давно; між сценою, та глядачами стоїть ціле століття, а тут сцена і зала—були одно: і на сцені людей судили, розстрілюва-

3. Міністерствах.

Від канцелярії міністра внутр. справ.

В ніч під 14 січня група людей, одягнених у садатські шпелі, з якимсь ордером — пройшла в помещання видавництва „Народное Дѣло“ і під видом переведення тусу, учинила розгром помещання редакції та видавництва.

Уряд рахує своїм обов'язком завітати, що тус та розгром помещання переведені без відома тих органів, які залежать від уряду.

В сучасній мент уряд робить розслідування з приводу розгрому „Народное Дѣло“ для притягнення винуватців до законної відповідальности.

санітарний стан їх, для чого призначено кілька дезинфекційних отрядів. Для додержання індивідуальної охайности козаками вжито заходів, щоб вони мали змогу частіше митись у лазні.

Для зв'язку з частинами та переведенням до життя заходів по боротьбі з пошестою плямистою тифу утворено відповідний кадр лікарів факховців, та лікарів для доручень.

Українське телеграфне агентство перейшло із відома міністерства почт і телеграфів до відома управління преси.

Окремі відповідні місця на площі призначаються для трудового конгресу, національного союзу, дипломатичного корпусу та військової старшини. Поруч з ними займають місця представники міста і народного самоврядування, а також селянської спілки і інших громадських організацій.

По закінченню мелебна буде зроблений військовий салют.

К. А. Мацієвич про відносини з союзниками.

К. А. Мацієвич, що оце повернувся з Букарешту, зробив доклад Гол. К-ту партії С.-Ф. про роботу української громадської делегації та висловив деякі перспективи в відносинах з союзниками. Антанта дуже мало знає українські справи, а особливо шкодить нам політичні інформатори ворожі до України. Найбільший авторитет мають старі представники Росії, які користуються колишніми своїми зв'язками. Інакше нові групи інформаторів до Парижа не вихали, отже в Парижі сидить невелика група з Нератова, Маклакова та інших, котра працює в контакті з рос. емігрантом с.-р. Лебелевим, — звичайно проти України. Мілюкова до Парижа не пустили.

Франція, власне французька громадська думка не має певного погляду на справу Єдиної Росії. Клемансо й Пішоу силують парламент прийняти їхню ідею відбудовання Росії, але групи Бріана й Вівіані піддають їхні виступи тверезій критиці.

Висновки К. Мацієвича з його досвіду в стосунках з представниками Антанти такі:

- 1) Україна має ще час, до весни, заявити і довести потребу її самостійного існування. Докази мають походити од научних і реальних проявів державної думки й діяльності. Отже тверезий державний лад і внутрішня єдність мають це як найкраще довести Антанти.
- 2) В свідомості союзників територія запалена анархією єсть єдина, і кордонів між Україною й Великобританією що до державного ладу вони не знають і не відчувають. Тому виразне одмежування од большевиків як по лінії кордону України, так і в середині держави, єсть суть умови, від яких починаються сприятливі стосунки з Україною, а також і визнання її.
- 3) Освідомлення держав Європи про Україну повинно йти не тільки шляхом офіціальним, але й громадським. Офіціальні місці, послані en grand, можуть заграти свою користну роль, але поруч і одночасно повинно робити заходи, щоб показати Україну, як землю, де пробудилася державність, де існує диференційована громадська думка, яка органічно прийняла ідею державности України.

По Україні.

— Нова школа. В Старому місті (Винниця) відкривається державна мішана вища початкова школа.

— Селянський з'їзд Херсонщини у своїх резолюціях визнає повне довіря Директорії, домагається, щоб самостійність У. Н. Р. була забезпечена радикальними способами і всяке чужоземне військо було виведене з території України.

— Драматична група. При елисаветській „Просвіті“ організувалася драматична група з інтелігентних сил. В репертуарі є поважні драмати і комедії. Група має власний оркестр.

— Дні жалоби. Мале евр. нац. зібрання доручило нац. евр. секретаріатові об'явити один з найближчих днів „днем жалоби“ для всього єврейського населення України. В цей день будуть збиратися пожертви, повинні бути зачинені всі магазини й установи.

— „Пасішництво Поділля“. В Кам'янці Подільському почне цими днями виходити часопис „Пасішництво Поділля“.

Єврейський відділ.

Допомага тим, що потерпіли від погромів. На останньому засіданню малого нац. евр. зібрання прийнято резолюцію, в якій пропонується нац. секретаріатові утворити комітет з участю представників єврейських партій і громадських організацій, щоб дати матеріальну і юридичну (тільки не політичну, як писали деякі газети) допомогу особам, що потерпіли од погромів. Перше засідання комітету одбулося 18 січня. Обрано бюро в складі 5 чоловік, які зараз приступили до праці.

Конференція „Цейрей Ціон“. Центральний комітет сіоністської народної фракції „Цейрей-Ціон“ скликає на 26—30 січня ц. р. конференцію з представників всіх відділів фракції на Україні.

Програм: 1) загальна політика на Україні; 2) наша націон. політика; 3) всевітній сіоністський політика; 4) палестинська робота; 5) економічні проблеми (єврейства); 6) питання програму; 7) питання організації, єврейської культури і инш.

Конференція „Гехолуц“. Ц. к. с. н. ф. „Цейрей-Ціон“ скликає на 31 січня і 1 лютого ц. р. нараду „Гехолуц“ — піонерів оновлення єврейського труду в Палестині.

Слідча комісія. По настоянню представників єврейського нац. секретаріату одбулося засідання слідчої комісії, яка повинна вийхати до Бердичева-Житомира для розслідування погромів, що там були.

На засіданню (під головуванням полк. Злотницького) брали участь представники: військового м-ва, юстиції, внутр. справ, єврейського, представники укр. с.-д. і представники евр. нац. секретаріату.

Ухвалено штати, бюджет комісії і оддано на затвердження Директорії. Є надія, що комісія незабаром віде в Бердичев.

ХРОНІКА

Урочистий похорон січових стрільців. Позавчора відбувся урочистий похорон січових стрільців, що полягли в бою з гетьманськими оборонцями під Моговлівкою. З ранку численні букети по дорозі жалобної процесії прибрано було національними прапорами.

По дорозі стояли військові частини та делегації з вінками. До дванадцяти години майдан перед вокзалом був повний людністю, що прийшла віддати останню пошану покійним.

Тут зібрався представники різних громадських та національних організацій, делегації правительствних урядов та військових частин. Під час вивозу тіл — прибули члени Директорії, ради міністрів та представники командування. Делегації поклали багато вінків. Численне духовенство привало нахаду та проголосило щиро пам'яті покійним життям своєму. Ввечері, після чого від згуби похоронного маршруту труни поставили на гарматні лафети.

В 12 годни жалобна процесія вийшла з вокзалу.

Попереду йшли численні делегації з вінками, між ними представники Національного Союзу, що несли величезний срібний вінок депутати селянської спілки, котрі прибули на Трудовий конгрес, несли вінок з написом: „Людям, поклавшим життя своє за волю народу“. За делегаціями вели труни. По дорозі траурної процесії стояли шпалерами військові частини, величезний здрит народ. Жалобна процесія направлялась по Беззаківській вул. та Вібиковському бульвару до Володимирського собору, де ввечері похоронну службу, після чого процесія по Володимирській вулиці і через Фундуклівську та Хрещатик пішла до Парського саду, де покійників і поховали.

Святкування в школах. З наказу дана міністра освіти в день національного свята оголошення самостійности України і з'єднання Східної та Західної Українських Республік. 22 січня в середу навчання по всіх школах відмічається, і цей день відповідно святкується. За для вирішення про участь шкіл в загальному святкуванню запрошуються на вівторок, 21 січня, на 11 годни директори, голови педагогічних рад і завчальниці дівочих гімназій до това-

ртва міністра П. І. Холодного (Терещівська, 2).

Засідання голови ном. партії с.-ф. Сьогодні о 7 год. одбудеться засідання голови комітету партії с.-ф.

Нові члени головного комітета с.-ф. В головний комітет партії с.-ф. кооптовані М. П. Славський, М. Синицький і А. С. Сняжковский.

До всеукраїнської комісії по виборах. Надійшла такі відомости про результат виборів на провінції:

Переяславський з'їзд селян зібрав депутатами Ткаля, Вратуса, Шкулету — всі ес-ери укр. Приятинський з'їзд селян: Орла, Добровільського, Шаля укр. ес-ери. Ізяславський з'їзд: Холодуба, Залюбовського, Регущького — всі укр. с.-р. і безпарт. Пасичіна. Хорольський з'їзд: Цригоду, Кучерського укр. с.-р. Олександрівський з'їзд: Прокопенка — лівий укр. ес-ер, Руденка — лівий есер інтернаціоналіст, Походія — большевик, Губа, Лопушницького, Семенова, Удовика, Рава — укр. ес-ери. Верхедіширський селянський з'їзд: Шорона, Бузька, Волошук — всі укр. с.-р. і укр. ес-ери Мельника. Житомирський з'їзд: Гедзя, Гладкого, Грциука, Грушевського, Давидова і Сяусаря. ¶

Боротьба з ялімистим тифом в армії. В данній мент в головній військовій санітарній уразі проводиться інтенсивна праця по боротьбі з пошестою ялімистого тифу. Всі заходи поділяються на просвітні й судо-медичні.

Для ознайомлення козаків з недугою плямистого тифу та способами її ширення в частинах улаштовуються відповідні лекції з чарівним лектором. Планове переведення лекцій проводиться лікарем Кудрицьким для чого в його розпорядження видано відповідні кошти.

Віготовляється плакат про плямистий тиф і в найближчі дні кілька тисяч цього плакату буде поширено між козаками армії.

Судо-медичні заходи зосереджені в кількох шпиталях під загальним керівництвом головного лікаря найвищого розподілового шунету, на обов'язку якого лежить педуватись про реєстрацію, транспортування і розташування хорих плямистим тифом по шпиталях та лікування їх, про ізолювання хорих та їх сусідів, про власну дезинфекцію касарень, та

План урочистого свята об'єднання українських земель.

22 січня, в середу, з ранку всі дом: в місті прибираються національними українськими прапорами, квітами і т. п.

Державні, громадські, міські й земські установи депоруються.

О 12 годни на Софійську площу прабувають Директорія, рада міністрів і делегація від Галичини.

Військовий оркестр грає зустріч.

Після цього читається грамота про приєднання Галичини до Української Народної Республіки, на що Директорія відповідає особливою промовою.

Дні починається молебня. Після многоліття в чотирьох кінцях площі, діяльність виголошує грамоту народу.

Оркестр грає гимн, після чого провадиться військовий парад.

По скінченні парад починається похід по маршруту: Володимирська, Фундуклівська й Хрещатик, до Думи. За Думою всі розходяться по бокових вулицях. Учні йдуть по Олександрівській на Печерськ і на Подол і в гору по Трьохсвятительській.

Порядок походу: військо, учні, робітництво, професійні спілки й інші організації.

День 22-го січня об'являється всенароднім святом. По всіх церквах м. Києва провадиться служба Божа з 9 годни ранку. На 11 з половиною годни зо всіх церков процесія зходиться на площу св. Софії й займають призначені їм місця.

Під час молебня співають перший український національний хор і інші хори.

З 1-ї до 3-ї годни — великий празничний дзвін по всіх церквах.

Учні з шкіл вищих початкових і 5—8 класів середніх шкіл хлопчачих та дівочих збираються на Софійській площі о 11 год. і стають на призначених для них місцях, по типах шкіл. Учні приходять з своїми оркестрами й прапорами під проводом шкільної адміністрації.

Одночасно сходяться робітники й представники професійних спілок, а також представники всіх інших державних, громадських, міських і земських інституцій з національними прапорами і своїми оркестрами.

люди очередали в своїх ідейних поглядах на форму й завдання мистецтва і в реальних здійсненнях цих поглядів — а в залі сиділи ті ж самі люди, що сперечались і сперечавались ще й досі про те ж таки саме; ті, яких було заарештовано, тріпоті не розстріляно... а може й ті, що заарештовували, розстрілювали, ре-візували, брали контрибуції. І замість п'єси, М. Героль, її ідеї — люди думали знову ж таки думки, що й торік, а найбільш згадували й споминали — про розстріляного брата, хто протязі всієї нашої історії: найкращі сили, найкращі надії — в останню хвилину зраджують!.. Але мені здається ще більш трагічною і з тим найбільш художньою, сцена розмови Софії з селянами, ці вживання незнайомих слів, це чудове „такі голосувать“, це прохання ослобонити трохи од свободи... Хто їх не чув і не бачав; ця сцена амальована чудесно — але з тим більшою трагічною почувається фраза простої людини, яку вона каже теж надзвичайно просто, щиро і одверто (на запитання Софії, чи багато у них на селі большевиків), „та ми ж усі большевики — у нас майже ні одного українця нема...“

тих старих трагедій за часів Шекспіра, коли навіть на афішах перелічувались всі страшні події, збитства, річки крові, які повинні були з'явитися на сцені. Чи вже гавдяки останнім п'яти рокам ми довели свої почуття і свої нерви до того, що потрібум вже не просто міцних і гарних вражін, а лише страшних гнітючих — патологічних?..

— В театрі казали, що найбільш трагічне місце п'єси це болочий виклик Панаса Антоновича, коли, довідавшись про зраду полку Сагайдачного, він кричить: „І так на протязі всієї нашої історії: найкращі сили, найкращі надії — в останню хвилину зраджують!..“ Але мені здається ще більш трагічною і з тим найбільш художньою, сцена розмови Софії з селянами, ці вживання незнайомих слів, це чудове „такі голосувать“, це прохання ослобонити трохи од свободи... Хто їх не чув і не бачав; ця сцена амальована чудесно — але з тим більшою трагічною почувається фраза простої людини, яку вона каже теж надзвичайно просто, щиро і одверто (на запитання Софії, чи багато у них на селі большевиків), „та ми ж усі большевики — у нас майже ні одного українця нема...“

Про це ми теж казали: не можна аналізувати того, що не одійшло ще ні до історії, ні навіть до минулого.

А може це пропаганда, поучення рація якого в тому, що не можна хитатись між двох сил, бо це дороге коштує людині, зпалює душу, зобавляє життя.

Але хіба самогубство вихід чи відповідь на болочі запитання душі? Ні в яким разі відповіді нема.

Де ж саме дійсне правда, та сама стара правда, яку віками шукає наш темний народ і наша нещасна інтелігенція? На чому повинні порозумітись люди, коли вони ще люди? Ні відповіді, ні навіть натяка на відповідь ми не бачимо ні в філософії Панаса Антоновича, ні в гарячому патріотизмі старого Сліпенка, ні в большевизмі його сина Тихона, ні нарешті в трагедії душі Софії.

Ми бачимо тільки те, що всі добре знаємо: коли зіпхнуться дві міцні, ворожі сили — буває лихо; коли коса наскочить на камінь, ламелється з тріском коса, але розбивається в порох і камінь, і тільки огнєві, блискучі іскри летять далеко в пітьму ночі і скрізь запалюють пожежу.

Але і коса і камінь вже зломлені і розбиті... Та як зробити, щоб коси не наскакували на камінь, щоб ворожі сили не були ворожими?

В. Дяконенко.

ТЕЛЕГРАМИ.

(Од Українського и Телеграфного Агентства.)

Бюлетень Головного Інформаційного бюро армії Української Народної Республіки.

За 17-те січня 1919 року. Офіційно.

ПОДІЛЛЯ. Винниця — спокійно. Браславль. Настрій серед населення досить гарний. Моголів-Под. Грабунки зменшуються. Буває поміщицьке добро взато на підрахунок народними управами. Винниця. У Винниці відбувся повітовий селянський з'їзд в справі виборів депутатів до Трудового конгресу. З'їздом дано такий наказ делегатам: 1) Українська Народна Республіка повинна бути самостійна й незалежна. 2) Земля і ліси повинні належати трудовому народові. 3) Школа загальна обов'язкова, національна, безплатна. 4) Церква автокефальна, незалежна від держави. 5) Всі каліки, сироти, від загальної та сучасної війни повинні бути задоволені державою. 6) Всі громадські інституції повинні бути перебрані. 7) В армії повинна бути дисципліна міцна і тверда. Селяне сами виразили готівність стежити за дезертирами і направляти їх до відповідної влади. Козакам будуть даватись посвідчення селами по їх певність. Обрана селянська спілка, складалась управа спілки. Козятин. В

місті і околиці спокійно. Умань. Рада єврейського національного союзу в меморандумі до Директорії зазначила погромні ексцеси в Умані. Рада українського союзу рішуче протестує проти несправедливого інформування. В Умані жалких ексцесів не було.

КАТЕРИНОСЛАВЩИНА. Катеринослав. В місті спокій, відкриваються з'їзди: робітничий, губерніяльний, повітовий і селянський.

ХЕРСОНЩИНА. Снігіривка. З німцями заключено угоду. Німці об'язались покинути Миколаїв за 4 дні.

Офіційне звідомлення Генерального Штабу до 10 г. 20/1 1919 р.

ЛІВУБЕРЕЖНИЙ ФРОНТ. Наші частини в 2 групах у Полтаві: північна Сенжаро-Велика; західна Сагайдани-Врески. Вої продовжуються.

НА ЧЕРНІГОВЩИНІ. Без змін. ХОЛМСЬКО-ГАЛИЦЬК. ФРОНТ. В напрямку Овруч-Коростень без змін. На північ від Домбровець наших частин посуюються вперед, захоплено у большевиків одну гармату.

На північ від Львова ми заняли Мазий-Лубені, Мглини.

ПІВДЕННИЙ ФРОНТ. Без змін. Начальник оперативного відділу генерального штабу полковник Капустянский.

Привітання Директорії.

ВІННИЦЯ, 18. Повітовий селянський з'їзд постановив вислати привітну телеграму високій Директорії і дякувати їй за безумовну працю для блага Української Народньої Республіки.

Постанова селянського з'їзду.

ВЕРХНЕДНІПРОВСЬКЕ, 19. Верхнедніпровський селянський з'їзд виніс таку резолюцію: основою державної влади України повинно бути об'єднання трудової демократії селянства, робітництва й пролетаріату. Верховним органом влади до скликання трудового конгресу є Директорія. Трудове селянство визнає, що в міжнародній політиці Української Народньої Республіки повинно тримати повний нейтралітет. Селянство Української Народньої Республіки обстоює повну державну незалежність України і, коли мирне життя її буде порушено втручанням чужинців, селянство віддасть всі свої сили, щоб споніти та добробут Української Народньої Республіки захистити збройною силою.

До вбивства Лібнехта й Розі Люксембург.

ВЕРЛІН, 17. Орган незалежних "Свобода" обвинувачує варту, якій було доручено перевести Лібнехта Мовбит, і зазначає, що куля попала в Лібнехта спереду. Гвардійська кавалерійська стрілецька дивізія з цього приводу заявила: медичніське розслідування показало, що в Лібнехта попало три кулі, всі в спинну. З юридичної точки зору підлягає висновок, що найбільш безсумнівною причиною розстрілу треба розглядати з того боку, що він доручений був підчас спроби утічки. Дивізія прохала також народних уповноважених, щоб представників незалежних соціалістів було притягнуто до переведення саїдства, щоб зняти з себе всякі підозріння. Єдиним закидом, який взагалі можна зробити дивізії, це закид, що до нещадної охорони Розі Люксембург. Цей випадок розслідується військовим судом дивізії як найбільш суворо і офіцер, над котрим ведеться слідство, усунутий поки що з посади.

В знак протесту проти вбивства Лібнехта і Розі Люксембург "Свобода" закликала берлінських робітників до страйку. По дотеперішнім відомостям на цей заклик відгукнулася зовсім незначна кількість робітників.

НАУЕН, 17. Урядове повідомлення. Після арешту в домі знайомого Лібнехта, Маркусона, Карла Лібнехта і Розу Люксембург переведено в штаб гвардійської кавалерійської дивізії, що знаходиться в гостинниці Емден. Звістка про їх арешт хутко поширилася і значні юрби народу згуртувалися перед гостинницею. В юрбі було багато вороже настроєних до арештованих. При вході була неймовірна товпіна. Після безсумнівного установлення Осипа Лібнехта і Люксембург, Лібнехта виведено боковими дверми і посажено в автомобіль, щоб перевезти у в'язницю.

Хоч шофер дуже квапився, хтось із юрби завад Лібнехтові сильний удар по голові так що він облився кровю. Щоб уникнути натівку юрби автомобіль їхав парком. По дорозі він зіпсувався, що привело до довгої остановки. Лібнехт помімо удару почув себе даволі сильним і начальник конвою запропонував йому йти далі пішки щоб по дорозі дістати другого автомобіля. Проїхавши 50 кроків Лібнехт знову втікати. А що він помімо двохразового нагазу остановився все такій продовжував бігти, кілька вартових вистріляли. Одна з куль попала в спину і Лібнехт упав. Смерть очевидно наступила моментально.

НАУЕН, 17. Урядове радіо. Щоб без перешкод вивести Розу Люксембург із гостинниці Емден, поширили слух, що її вже відвезено. Тоді юрба розсіялася. Автомобіль який про людське око від'їхав, вернувся екружним шляхом щоб відвезти Люксембург. Вона вийшла з гостинниці в супроводі начальника варті окружена вартовими. Але на протязі кількох хвилин юрба настроєна вороже зібралася знову і їй удалося добитись до Люксембург. На неї поспішали удари й вона впала нещитомна.

До відкриття мирової конференції.

ПАРИЖ, 19. "Журнал-де-Деба" пише що до відкриття мирової конференції: обрання Париж місцем роботи конференції, союзні й заприятельні правительств висловили бажання зробити честь тому місту, котре підчас війни було для ворога головною метою, й тій державі, опір котрої врятував свободу всього світа. Стаття закінчується: ми вимагаємо тільки справедливості. В даному разі справедливість полягає у відовленню, поверненню втрачт і в гарантіях. Така була наша програма з того самого часу, як виникло питання

про мир. Такою вона повинна бути й тепер. Цю програму сьогодні після полудня розвернув і Пуанкаре в високих словах із високим почуттям. Коли конференція буде перенята цим духом, то вона дасть справедливі й бажані наслідки.

Нова згода перемирря.

ПАРИЖ, 17. Нову згоду про продовження перемирря підписано в Трарі 16 січня маршалом Фошем, адм. Бренником і німецькими делегатами. Перемирря з 11 листопада, що продовжувалося до 17 січня по згоді 18 грудня продовжено знов на 1 місяць, до 17 лютого 1919 року п'ятогогодиня. Це продовження буде тривати до тимчасових мирових переговорів з застереженнями урядів згоди. Під час перемирря виконання пунктів конвенції 11 листопада повинно бути закінчено. Нові умови пропозиції Німецької таї: 1) видача хліборобських машин й приладів (400 парових машин з повним комплектом, 6.500 сіялок, 18.000 пугтиврижних систем, 12.500 борон і т. д.) Третина цього матеріалу повинна бути видана до 1 березня, а все до 1 червня. 2) Згода на посланку в Берлін комісії для контролю російських воєнополонених в Німеччині.

Текстильний край.

НАУЕН, 18. Франкфуртська "Гандельблят" застерігає німецьких покупців од закупок текстильного краму в Швейцарії, де вже є величезні запаси закуплених для Німеччини й оплачених товарів котрі не можуть бути вивезені, з огляду на заборону вивозу. Англія та Америка вже приставили в Швейцарію величезну кількість бавовняної матерії, котрою при першій можливості будуть затопляти Німеччину.

Новий кабінет.

РИМ, 18. Міністерська криза скінчилась. Визначено п'ять нових міністрів: Стрингера—директора Італійського банку—призначено міністром скарбниці; генерала Кавлії, командуючого 8 армією (пропуск); Факра, одного з головних керівників партії Джіоліні призначено міністром юстиції; Річіо призначено міністром земельних справ, він належить до парламентської фракції; Фра-де-Летто призначено міністром визволених областей; належить до партії демократичної згоди.

Література наука.

Нові видання.

Українське мистецтво. Ікони. Серія I. 15 номерів.—Успення печерське вікна XVII в. в музеї Київської академії.—Докрова Богородиці в Сулімівці, переяс. пов. Зустріч св. Євстаєти з Марією. З Сулімівки.—Воскресіння Христове XVII в. у Львівському нац. музеї.—Св. священнослужителі, з Рогатинського іконостасу в Галичині.—"Детусе". Належав гетьм. Ів. Самойловичові. У збірці В. Ханенка в Київі.—Птаха пелікан. Символічний образ XVIII в.—Страшний суд XVI—XVII в. м.з. Київської Академії.—Соллядаті землі обтованої. Поч. XVIII в. з Сулімівки.—Алегоричне роз'яття. Кувшт XVIII в. з лаврської малярської школи в Київі.—Хреснення Господне XV—XVI в. у Льв. нац. муз.—Св. Миколай XVIII в. з Поділля.—Детайль до образу Покрови в Сулімівці, переяс. пов.—Св. Михайло XVIII в. з Поділля.—Образ Покрова Богородиці в Новгородку на Чернігівщині.—Видавниче т-во "Друкар" у Київі, 1918, листівки, ціна 3 карб. 50 к.

Тимчасові програми для нижчих початкових шкіл на 1918—1919 шкільний рік. Департамент нижчої освіти. Київ 1918, стор. 32, 80, ціни не вказано.

"Книгарь". Вийшло ч. 17 (за січень). Зміст: Од редакції.—Ів. Оттоков: Симон Петлюра.—О. Ковалевський: Микола Вороний.—К. Широцький: Наше стародавнє інтролігаторство.—Критики й бібліографія. Рецензії П. Стебницького, О. Мипюва, А. Яковліва, Ів. Прихоженка, М. Зерова, Х. Майстренка, В. Страшкевича, В. Поточного, проф. В. Дубяньського, О. Діхтяря, Окс. Степенкової, С. Русової, О. Ходяницького, Д. Дорощенка, С. Фіремова, П. Богачького, М. Марковського, Ол. Кисіля, Ю. Меленевського.—Видавничя хроніка.—Літературне життя.

"Українська кооперація"—вишла кн. 5—6. Зміст: М. Левинський: Дені і емблема кооперації та їх значіння.—Л. Уманський: До питання про промислову підприємство кредитової операції.—М. Туган-Барановський: Відповідь д. Л. Уманському.—Д. Голоцький: Нац. й міжн. елементи в укр. коопер.—Л. Зак.: До питання про псевдо-кооперації.—С. Покровський: Нове кооп. законодавство й завдання правничих одділів неторг. кооп. об'єднань.—М. Гортинський: До питання

про переведення колект. доворору.—І. Лозинський: Германська е. г. кооп. під час війни.—Проф. А. Сернієр і д-р Мама. Колективна аренда в Італії.—П. Пожарський: Нариси з історії укр. кооп.—Огляд коопер. життя.—З коопер. преси.—Дописи.—Бібліографія.

Театр і музика.

Республіканська капела.

Комісія Республіканської капели 16 січня розпочала прийом голосів до капели. За два дні на прийом з'явилося 52 чоловіки, котрі тримали конкурс. Комісія сповіщає, що прийом буде продовжуватись 19 і 20 останній день. Всіх бажачих тримати конкурс комісія прохає з'явитись в ці дні до інституту М. Лисенка, В. Підваляна 15 від 5 до 7 вечора. Бажано білизня "сопран і альтів". По закінченню прийому комісією буде розглянутий весь матеріал, ще до прийому голосів і прийняті до капели будуть повідомлені особисто. Подробиці прийому можна отримати й у музичному відділі канцелярії капели.

Повідомлення.

Від укр. т-ва дошкільного виховання дітей "Дитяча Хата". В четвер 23 січня (в. ст.) о 5 годині вечора в помешканні 1-го укр. д. тачого садку (Бібік. бульв. 58). За дозволу штабу осадного корпусу призначаються загальні збори членів т-ва за для обговорення сучасного стану останнього. Рада вважає потрібним нагадати тим членам, які цікавляться долею т-ва, що діяльність його шириться, останніми днями відкрита українська бібліотека-читальня для дітей Златоустовська, 1), улаштується дитячий клуб, але справи гальмуються за браком працьовників.

Начальник персонального управу головного штабу приймає по службових справах щоденно від 12 до 3 год. В надзвичайних випадках у всякий час.

Од редакції "Во я". 19 грудня повітова шкільна управа Ольгопольщини приступила до видання селянської газети "Воля" і звертається до редакції і співробітників всіх періодичних органів на Україні і за кордоном суцільно прихильників до української селянської преси з найширшим проханням вислати, до редакції "Воля". Подавати можна телеграфно, а також оригінальні статті важкі для всіх галузів селянського життя. Редакція буде уділяти поважне місце питанням народньої освіти, кооперації, економіки, медично-санітарної допомоги та инш.

Голова шкільної справи і повітвий комісар Ч а л и й.

Учительське бюро праці просить тих осіб, котрі одержують посади держ. бюро, обов'язково повідомляти бюро праці про своє призначення на посаду.

З'їзд лісопромисловців. По згоді пана міністра торгів і промисл. з паном міністром зем. справ. мусять відбутись з'їзд лісопромисловців 26-го цього січня о 1-й год. в будинку мін. торг. й пром.

Програма з'їзду: 1) З'ясування розміру заготовок біжучого операційного сезону і чекання до будучого сезону. 2) Про можливість поширення заготовок в сучасний мент і про необхідні для цього заходи. 3) Співучасть в коопер. справах лісопромисловців. 4) Розроблення матеріалів. 5) Грамада поділу. У четвер 23 січня відбудеться в українським клубі о 6 год. вечора чергове зібрання поділу. Бажано як найбільше число присутніх. До відома українського студентства. Українська студентська спілка м. Києва в дуже близькому часі одчинає для українського студентства власні: бурсу, кавярню й бібліотеку, які мають містятись в буд. по Лютаревській вул. ч. 2, бузша гост. "Універсаль".

Про початок функціонування зазначених установ буде згодом оповіщено. Канцелярії спілки з цього дня переселяться до зазначеного вище помешкання в кім. ч. 1 і 2.

Од контори.

Замість вінка. Від гуртка українців міністерства юстиції постуило 440 карб., зібраних поміж співробітниками міністерства, з проханням передати їх сем'ям убитих гетьманами воаків замість вінка на труну їх.

На користь воєнополонених. Постуило тисяча гривень три карбованці, зібраних співробітниками канцелярії й складу дров організації уповноваженого по забезпеченню м. Києва паливом у фонд допомоги воєнополоненим.

Склали жертви такі особи: Ф. С. Бурлак 100 кар., А. Ф. Никитин 100 кар., М. І. Берлінер 100 кар., В. Ф. Грالیцький 50 кар., Г. Ф. Батуре 50 кар., Т. А. Чижевський 20 кар., А. Л. Забейнен 50 кар., Л. Е. Ярошенко 10 кар., С. І. Ярошенко 10 кар., Н. М. Журавський 10 кар., К. М. Білявська 10 кар., Е. В. Зуб 10 кар., П. Л. Квятницький 10 кар., Е. Н. Афанасєвко 50 кар., В. П. Бугорська 10 кар., В. К. Лещинський 50 кар., І. З. Толокузський 25 кар., Н. І. Соколовська 50 кар., Д. П. Афонський 20 кар., Н. А. Чубенко 25 кар., П. Е. Лява 20 кар., Е. І. Брагинська 25 кар., В. В. Стрижевська 10 кар., Е. П. Мартиненко 10 кар., С. В. Улисова 25 кар., П. П. Бронштейн 15 кар., І. П. Бубнов 10 кар., Д. Г. Красносельський 10 кар., П. І. Воропаєв 10 кар., М. Т. Дмитрієв 3 кар., Я. Д. Подгорний 5 кар., І. Н. Луденко 5 кар., О. А. Кушнір 10 кар.

Редактор Андрій Ніковський.

Оповідки.

Д-р Черняк, спец. водоохорона для кожного роду полоних хвороб. Вел. Житомирська 16, 9—2 та 5—9. 12—01266—9

Д-р Сергій Коломієць, сифіліс, трипер поштові. шкварі. 606-914. Гоголівська 2а. 11—1, та 5—8 в. 6—8

Пайові помешкання

з 3-4-5 кімнат продаються на пільгових умовах. Огляд і справ: Ірвинська вул. № 3-а, помешк. 7, од 9 до 12 год. дня, в свята од 12 до 3 год. дня. 10—027—4

КУРСИ

НАВЧАННЯ НА ПИЩУЧИХ МАШИНАХ Навчання та перепн ведеться також і на УКРАЇНСЬКІЙ МОВІ.

Ф. ФЛЕЙШМАН і А. КИРЖНЕР В. Володимирська 41 при магаа. "Вядро". 32—4

Дніпроському негаяю потрібні фахівці по рахівництву на такі посади: бухгалтерів, помічників, рахівників і конторщиків з платнею від 650 до 1000 карб. і більш на місяць. Від бажачих вимагається обов'язково правничий стаж в галузі бухгалтерії, знайомство з кооперацією або громадська праця. З проханням звертатись до Голівського Бухгалтера шоденно, крім свят, од 9 1/2 до 11 год. ранку Інститутська, 4, кім. 4. 3—83—3

В. КОРОЛІВ

Про народне самоврядування. Видає Т-во "Прогіс" ціна 35 коп. Головий склад: Володимирська, 42, Гуртова книжна комора Т-ва "Час". 4—89—1

Для руских на Україні

І КРОК (САМОУЧИТЕЛЬ) Найбільше легкий і скорий спосіб прагматичного наудича українського язика, издание 3 е. д. 1 руб. Оглядний склад: Київ, Владимирская, 42. Т-во "ЧАС". Проджа в рознузу: магазин Т-ва "ЧАС": Владимирская 53 і Фундуклевская, 24. 4—90—2

Оголошення.

Київський губернiальний народний управі потрібні фахові, інструктори, техники і практиканти по різних галузях сільського господарства. Платня від 600 до 1200 карб. на місяць. Прохання з curriculum vitae надсилати до губернiальній управі (Київ, Володимирська 33). Останній срок подачі прохань 25 січня. 2—87—2

ВИДАВНИЦТВО ДНІПРОВСЬКОГО СОЮЗУ

Співничих Союзів України. (Київ, В. Володимирська, 46).

ВІЙШЛИ З ДРУКУ І ПРОДАЮТЬСЯ

КАЛЕНДАРІ НА 1919 РІК.

Одвинний коопер.-громадськ. щоденник. Ціна блоку при замовленні до 100 прим.—8 гр.—ш. від 100 до 10.000 прим. 7 гр. 50 ш. 1 більше 10.000 прим. 7 гр.—ш. Співки (незалежно від кількості) по 2 гривні. з малюнком Ждахи по 2 гривні 40 штигів. Календар-книжка з ілюстраціями та діаграмами . . . 7 грив. 9 грив. На кращому папері . . . 9 грив. 11 грив. Нишеньковий календар-книжечка "товариш" 1 гр. 50 ш. 2 грив. Календарі висилаються тільки після одержання всієї суми повністю, а накладкою платіть тільки після одержання 1/2 вартості. —З замовленнями звертатись на адресу: Видавничого відділу. Там-же провадиться продаж у роздріб календарів та інших видань Дніпросоюзу. 9—94—1

Управа Всеукраїнського Союзу Зіств

(В-Володимир. 33) значно поширюючи свою працю, запрохує українців на посади одвічальних завідуючих відділами діловодів, рахівників, конторщиків друкарниць і т. и. Платня від 400 до 1500 карбованців місячно.

До прохання треба додати curriculum vitae нотаріальну копію паспорта чи документа, який його заміняє і рекомендацію якої небудь української інституції або відомого українського громадського діяча.

Прохання приймаються од 11—1 год. 3—028—3

З'їзд Лісопромисловців.

По згоді п. Міністра Торгів і Промисловости з паном Міністром Земельних Справ відбудеться З'їзд лісопромисловців 26-го цього січня о 1-й год. дня в будинку Міністерства Торгів і Промисловости.

Програма з'їзду: 1) З'ясування розміру заготовок біжучого операційного сезону і чекання до будучого сезону. 2) Про можливість поширення заготовок в сучасний мент і про необхідні для цього заходи. 3) Співучасть в кооперативних справах лісопромисловців. 4) Розроблення матеріалів. 2—101—1

Київська Повітова Народня Управа

запрохує осіб з вищою або середньою освітою і практикою на такі посади: учасні агронома в м. Кагарлик з платнею 700 карб., учителя ськотарства і вчителя загальної освіти, предметів в Миропольку школі—кілько 300 карб. на місяць. Всім помешканням паливо й освітлення, помішн. завідувачам агрономичним відділом, платня 700 карб. Звертатись до 1 лютого в Агрономичн. Відділ Повіт. Упр. Рейтерська 37. 1—84—1

Бюро Ц. К-ту партії Самост. Соціалістів

перейшло в нове помешкання на Хрещатику ч. 42, у дворі. 5—102—1

В III українській державній шкільній гімназії

Ів. Матв. Степенка мають вакансії в підготовчому, I, II, III та IV класі. Звертатись: Печерськ, будинок 5 гімназії. 1—98—1

В Уманську середню школу хліборобства і садівництва

потрібують агрономи з вищою освітою, бажачі посвятити себе науковій і педагогічній праці по ріжним окремим галузям хліборобства та садівництва. Посади: помічники преподавателів і управителів з додатковими платніми обов'язками. Умови по запитанню. 3—97—1

Кам'янецький Університет.

Вступ до Університету в весняному семестрі 1919 року на істор. філологічний математичний і богословський факультети проложено для осіб, що знають українську мову. Початок лекцій 28 січня. 4—34—1

Перші київські веч. загальноосвітні курси

(з прав для учн.) Відкр. прийом слухачів на 2 шкільн. в усіх відділах. Канц. відчн. в понед. серед та п'ятницю. 6—8 г. веч. Михайл. Ревельна школа. 3—011—1

"ПРЕС-БЮРО" Центрального Інформаційного Бюро при Директорії У. Н. Р.

прохає редакції всіх провінційальних газет УКРАЇНИ надсилати до нього по примірники своїх газет по такій адресі: м. Київ, Хрещатицький проулоч. ч. Прес-Бюро Центрального Інформаційного Бюро при Директорії У. Н. Р. Завідувач Інформаційним Відділом Сергій Яко. Діловод Гу диненко 2—55—1